

HET ATTEST BA4 OF BA5: VEILIG WERKEN AAN OF MET ELEKTRISCHE INSTALLATIES

Werken met elektrische installaties brengt risico's met zich mee. Denk hierbij aan oververhitting, brand of elektrische schokken bij aanraking. Daarom mogen enkel medewerkers met een attest BA4 of BA5 werken uitvoeren bij of aan elektrische installaties. Als werkgever stel je zelf deze wettelijke bevoegdheidsverklaring op. Zo ga je te werk.

1. Veilig werken aan of met elektrische installaties in 4 stappen

1. Voer een risicoanalyse uit.
2. Selecteer samen met de preventieadviseur bekwame medewerkers.
3. Voorzie gepaste opleidingen.
4. Stel de bevoegdheidsverklaring op.

Voor elke werkpost in jouw onderneming moet je als werkgever een risicoanalyse uitvoeren. Die somt niet alleen de mogelijke gevaren en vaak voorkomende tekortkomingen aan elektrische installaties op. Ook de werkzaamheden die medewerkers aan of bij de installatie uitvoeren, komen aan bod.

Een bevoegdheidsverklaring BA4 of BA5 kan enkel toegekend worden aan een werknemer op voorwaarde dat deze werknemer op de hoogte is van de staat van de elektrische installatie, de eventuele risico's en de werkprocedures.

2. Risicoanalyse als maatstaf voor bekwaamheid

Enkel bekwame werknemers mogen de opgesomde activiteiten uitvoeren. Als werkgever bepaal je zelf – in samenspraak met de preventieadviseur – wie dat is.

Hoe? Door de ervaring en kennis van elke medewerker af te toetsen aan de werkzaamheden uit de risicoanalyse. Alleen wie over de nodige vaardigheden beschikt, is bekwaam om aan of bij de elektrische installatie te werken.

Een risicoanalyse is altijd dynamisch: bij gewijzigde omstandigheden – zoals een nieuwe installatie of een uitbreiding – is een update cruciaal.

3. Voorzie gepaste opleidingen

De werkgever verzekert de nodige opleiding en verstrekt de nodige instructies om de genomen (preventie)maatregelen te verduidelijken. Deze maatregelen zijn van toepassing op het gebruik, de uitbating en de werkzaamheden aan de elektrische installatie. Hierbij houdt de werkgever rekening met de opdrachten waarmee zijn werknemers belast zijn.

Als men werken laat uitvoeren door werknemers aan installaties waarbij het niet mogelijk is de bovenvermelde risico's uit te schakelen, dan moet de toegang tot deze installaties exclusief voorbehouden worden aan werknemers die beschikken over de bekwaamheid die gekenmerkt wordt door de code BA4 (gewaarschuwde) of BA5 (vakbekwame). De classificatie BA4/BA5 wordt beschreven in hoofdstuk 9.2 van het AREI. Door middel van een schriftelijk document deelt de werkgever de werknemer mee voor welke delen van de installatie en voor welke werkzaamheden aan deze delen hij bevoegd (gewaarschuwd of vakbekwaam) verklaard wordt.

Een algemene vorming bestaat niet. Je kiest zelf wie de workshop geeft: een opleidingsorganisatie of iemand – intern of extern – met expertise in de nodige vaardigheden.

4. Volta opleidingen

<https://www.volta-org.be/nl/werkgevers/opleiding-competentiebeleid/opleidingen/volta-opleidingen>

5. Het verschil tussen BA4 en BA5

Een medewerker bekwaam verklaren is een eerste stap, maar daarna moet je als werkgever een bevoegdheidsverklaring BA4 of BA5 opstellen. Dat wettelijk verplichte document verklaart dat zij de gevaren van elektrische apparatuur correct kunnen inschatten.

Werknemers hebben ofwel het attest BA4 (gewaarschuwd) of BA5 (vakbekwaam) nodig.

- Medewerkers die mogelijk in aanraking komen met de risico's van elektrische installaties, maar er niet of amper zelf aan werken, hebben het attest BA4 (gewaarschuwd) nodig. Voorbeelden zijn onderhoudspersoneel en schilders. Zij mogen taken van niet-elektrische aard uitvoeren in de omgeving van machines. Kleine wijzigingen aan de installatie uitvoeren mag enkel onder permanent toezicht van een medewerker die vakbekwaam zijn verklaard.
- Medewerkers die zelf aan of met elektrische installaties werken, moeten over het attest BA5 (vakbekwaam) beschikken. Ingenieurs en technici, bijvoorbeeld. Zij kunnen mogelijke gevaren zelf inschatten en maatregelen bepalen die de risico's verminderen.

6. Het attest opstellen: zo ga je te werk

Het attest, dat je samen met de preventieadviseur opstelt, bevat op z'n minst deze 6 elementen:

1. De naam en functie van de medewerker;
2. Zijn bevoegdheid: gewaarschuwd (BA4) of vakbekwaam (BA5);
3. De basis voor de toekenning: behaalde diploma's, gevolgde opleidingen of ervaring;
4. De specifieke (onderdelen van de) installatie(s) waarmee hij mag werken en werkzaamheden die hij mag uitvoeren;
5. Eventuele bijkomende voorwaarden, zoals vereiste beschermingsmiddelen;
6. De geldigheidsduur van het attest. Die bepaal je in samenspraak met de preventieadviseur.

7. Vrije keuze, gewichtige beslissing

Als werkgever bepaal je zelf aan welke medewerker(s) je het attest BA4 of BA5 toekent. Je hebt er alle belang bij om enkel een attest te geven aan werknemers die over de juiste capaciteiten beschikken. Zo beperk je de kans op arbeidsongevallen en houd je iedereen veilig aan de slag.

8. Voorbeeld (zie apart document)

Het is niet de bedoeling dat je als onderneming dit voorbeeld woord voor woord overneemt. Dit voorbeeld dient enkel als inspiratie.

9. Bron:

<https://www.mensura.be/nl/blog/attest-ba4-ba5-veilig-werken-met-elektrische-installaties>

<https://werk.belgie.be/nl/themas/welzijn-op-het-werk/arbeidsplaatsen/elektrische-installaties-en-arei?id=593#> Attest BA4/BA5